

Innihald

Skipa í stavrað (§1)

Dupult hjáljóð (§3)

Navnorð (§17-21)

Boðsháttur og hugsháttur (§58-59)

Lýsingarháttur (§61, 73)

Fyrirsetingar (§77-82)

Grein setningar (§88, 90, 92, 93 & 95)

Samsvar (§102)

Teknseting (§103-116)

Hjáorð og fyrirseting

Torfør orð 1

Torfør orð 2 (§9)

Torfør orð 3

Torfør orð 4

Torfør orð 5

Bøt málið

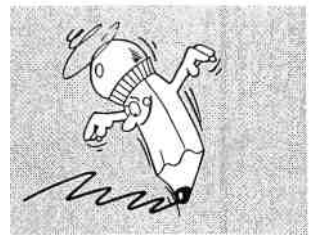
Samnevni

Andnevni

Orðatøk

Eykauppgáva

Skipa í stavrað (§1)

(úr Bókmentasøgu III)

Skriva orðini í stavrað:

_____ Mæið

_____ Marjun og tey

_____ Megnarmenn

_____ Millumleikur

_____ Minnilýsingar

_____ Mín fyrsta lesibók

_____ Mondul

_____ Merkið

_____ Merkisdagar

_____ Miðvinga søga

_____ Mentir

_____ Myndasavn

_____ Matur og matgerð

_____ Mín fyrsta bønabók

_____ Morgun í mars

_____ Meðan eg tyggi norðlýsi

_____ Morgun í mai

RÓMARTØL (§51)

Rómartøl verða skrivað við stórum.

Stendur lægri tal frammanfyri, dregur tað frá, t.d. IV=4, XC=90, XIV=14

Stendur lægra talið aftanfyri, leggur tað aftrat, t.d. VI=6, CX=110, XVI=16

Rómartølini eru:

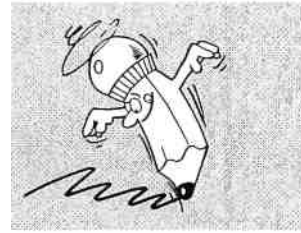
1=I, 5=V, 10=X, 50=L, 100=C, 500=D, 1000=M

Royn nú at skriva við rómartølum:

a). 76: _____ á). 184: _____ b). 2002: _____ d). 1777: _____ ð). Føðiár títt: _____

Eykauppgáva

Dupult hjáljóð (§3)

Av tveimum eins hjáljóðum dettur annað burtur, tá ið eitt triðja hjáljóð kemur afturat fremst í bendingarending ella í eftirskoyti. (illur, ils-ligur, flokkur, floks-felagi) **Undantøk eru:** ttr, kkj, kkl, kkr, ddr, ffr (styttri, rekkja, hekkla, faddrar, offra).

Men hetta er ikki galdandi í orðum, sum eru sett saman av **tveimum heilum orðum**,

t.d. gull + ringur = gullringur og heldur ikki framman fyri -

skapur, -dómur, -leiki, -ligur.

t.d. títtur + leiki = títtleiki

Set hesi orðapør saman:

fjall + stavur _____

illur + gruni _____

fjall + løn _____

illur + støða _____

gull + leinkja _____

grunnur + nøs _____

gull + smiður _____

býttur + ligur _____

maður + dómur _____

pallur + borð _____

maður + úlvur _____

flagg + dagur _____

maður + fólk _____

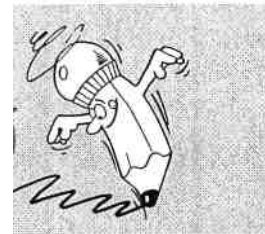
nátt + hús _____

stuttur + leiki _____

bussur + skýli _____

Eykauppgáva

Navnorð (§17-21)

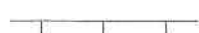
Set hesi navnorðini í hvørsfall eintal og hvørfall fleirtal.

Bending:
(set x)

Navnorð	hvørsfall eintal	hvørfall fleirtal	st.	v.
tjóvur				
fjørður				
himmel				
gjógv				
beiggi				
dunna				
skáp				
havn				
bóndi				
dóttir				
hylur				
dømi				
hjarta				
sonur				
glas				
gaffil				
tjaldur				
pappír				
snælda				
skipari				

Tímaglas

Hvørt orðið hevur somu bókstavir -1 niður til miðjuna og somu bókstavir + 1 frá miðjuni og niðureftir. Dømi: t.d. grís - rís - sí - síl - slít - stíli

1) Keðiligt at fáa _____ í fingurin

2) Ljóð / fyrverkarí

3) Kalt í kramarhúsi (hvønnfall)

4) Fyriseting

5) Hygg at

6) Fiskur

7) Skræð sundur /kvett

Eykauppgáva

Boðsháttur og hugsháttur (§58-59)

Set røttu endingarnar:

Set ____ tykkum nú øll og skriv ____ tað, sum eg les ____ fyri tykkum!

Lat ____ ungarnar hava frið, gang ____ varliga og ikki traðk ____ ikki í reiðrini!

Gud gæv ____, teir komu aftur í øllum góðum, tað bið ____ eg!

Hugs ____ tykkum væl um og hjálp ____ landsmonnum tykkara!

Ja, har fekst tú tað, og fast tak ____ tær.

Døm ____ ikki, at tit ikki skulu verða dømd.

Kom ____ nú við mær, men skund ____ tykkum.

Tey, ið ikki tíma, far ____ hvar tey vilja fyri mær.

Slá ____ nevan í borðið og krevj ____ tykkara rætt!

Harrin styrk ____ tykkum í sorgini.

Gæv ____ satt, at alt var, sum tað skuld ____ .

Renn ____ ikki eftir gongini, men gang ____ friðarlíga!

Eykauppgáva

Lýsingarháttur (§61,73)

Skriva hesi sterkt og veikt bendu sagnorðini í tátíðar
lýsingarhátti hvørkikyni eintali:

døma	_____	súpa	_____
nevna	_____	lúgva	_____
dyrgja	_____	húka	_____
boyggja	_____	tróta	_____
sigla	_____	svørja	_____
hjálpa	_____	kjósa	_____
fyigja	_____	bíta	_____
syrgja	_____	svíkja	_____
merkja	_____	ríva	_____
hava	_____	svíða	_____
flyta	_____	víkja	_____
kryvja	_____	líða	_____
dylja	_____	liggja	_____
smyrja	_____	biðja	_____
steikja	_____	eita	_____
heingja	_____	kvøða	_____
skeinkja	_____	standa	_____
spreingja	_____	leypa	_____

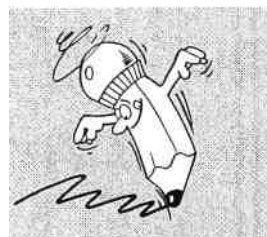
Hvussu mong orð finnur tú í hesum orðinum?

K V Ø L D S K Ú L A N Æ M I N G A R N I R

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Eykauppgáva

Fyrirsetingar (§77-82)

Finn

fyrirsetingarliðirnar í hesum tekstinum og kanna eftir, hvørjum føllum fyrirsetingarnar stýra:

Í dag var bussurin úr Kollafirði til Havnar nógv seinkaður, tí so nógvur kavi var á vegnum, og sambært útvarpinum kunnu vit vænta meira kava út á seinnapartin av degnum.

Tá ið vit komu í skúlan í dag, fingur vit at vita frá læraranum, at eingin hiti var í skúlanum, so vit vórðu send til hús aftur.

Vit fóru vestur á flogvøllin eftir pápa, sum kom við flogfarinum úr Danmark. Hann helt tað vera spennandi at koyra gjøgnum undirsjóvar-tunnilin.

Fyrirsetingarliður	Fyrirseting:	Fall:

Eykauppgáva

Grein setningarnar (§88,90,92,93,&95)

a). Finn grundlið, umsøgn, ávirki og hjálið í hesum setningunum og set røttu merkini undir setningsliðirnar:

Óli keypti eina gás til jóla.

Børnini spæla kríggj niðri á sandinum.

Nú situr konan inni í stovuni og skrivar manninum eitt langt bræv.

Ommusystir hevur bundið troyggjuna.

Mínt til at heingja fiskin undir hjallin, tá ið tit koma aftur.

Tað var gott, at teir vóru so skjótir aftur í dag.

á). Set umsagnirnar í setningunum í talvuna niðanfyrir:

Umsøgn í navnhátti	nútið, 3.pers.	tátið, 3. pers.	(Bending Set x:) sterkt veikt	

b). Set grundliðirnar í setningunum í talvuna niðanfyri:

Grundliður	Orðaflokkur	Kyn: (ka, kv,hv)	Fall:	Bending:	
				st.	v.

d). Finn triggjar hjáliðir í setningunum og skriva teir her:

	Fall
1.	
2	
3.	

Eykauppgáva

Samsvar (§102)

Bøt málið í hesum dømunum:

Símun segði seg vera bæði svangur og tystur. _

Vit sleptu honum leysan.

Hann er skjótast av øllum.

Vøllir, breytir og hallir verða gjørdar.

Børnini kendu seg drignan at spælinum.

Fólkini vóru við at kvalast í royki.

Eg hugdi eftir framsýningini í Listaskálanum.

Strutsurin hevur ongantíð fyrr lagt egg her.

Eykauppgáva

Teknseting (§103-116)

Set tekn í tekstin og broyt til stóran bókstav, har tað er neyðugt

tummas og hanus høvdu verið við snøri á guttamiði agnið var gott gágga og makrelur gággurnar
høvdu teir sjálvir fiskað við tí stóra glúpinum sum pápi teirra hevði riggað til hetta royndist bara
væl hjá teimum og tað stóð á at draga

einaferð tummas dró tveir setti hanus í okkurt ógvuliga tungt so báðir máttu draga til hetta ið á
var kom í ljósmála tá var tað ein stór flundra

nú gjørdust teir spentir av álvara og tummas sum var hin eldri toygdi seg so langt út um
lúnningina at hann mundi dottið fyri borð men hann fótaði sær tók kleppin og høgdi í kalvan
teir fingi hann inn í øllum góðum og sigldu ovurfegnir til lands

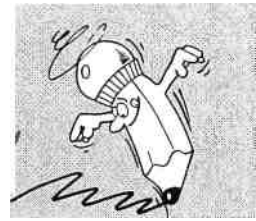
tá ið teir lögdu at landingini komu tveir vinmenn sum gingu í sama flokki sum teir oman at
forvitnast hvat ið teir høvdu fingið

hygga síggj søgdu báðir tá ið teir sóu kalvan og allan fiskin tit hava sanniliga havt eydnuna við
tykkum í dag ha

ja frægari man vera at gera okkurt til nyttu enn at ganga og slíta hol á lummarar søgdu teir
erpnu dreingirnir í bátinum men tit kunnu sleppa við í morgin um tit hava hug

Eykauppgáva

Hjáorð og fyrisetingar

Í einum ella tveimum orðum?

út í/úti Vit fóru _____ hjallin Hann leyp _____ .

oman eftir/omaneftir Hon fór _____ vegnum. Hann fór
rennandi _____ .

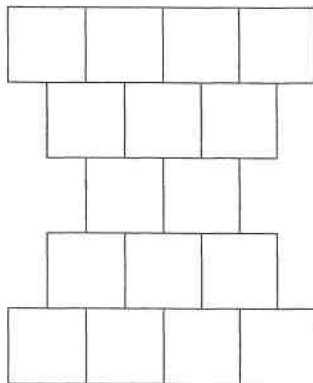
aftan á /aftaná Tey fóru _____ henni Vit runnu _____ .

inn eftir/inneftir Ættin liggur _____. Teir fóru _____
honum.

út um/ útum Far _____ eina løtu. Tú fert ikki _____
hurðina!

niðan fyri/niðanfyrir _____ bøgardarnar er slættari. Bilurin
stendur _____.

Tímaglas

1) Land / frukt(hvørjumfall eintal)

2) Dreingjanavn

3) „at vera" (nú tíð)

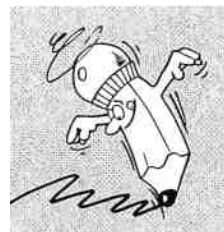
4) Blá—, kráku—, jarð—

5) Høvuðsstaðurin í Sveits

Eykauppgáva

Torfør orð 1

(Kann nýtast sum fyrisøgn)

Skriva i ella v, í ella ý, á ella æ í staðin fyri strikurnar:

F__ ri f__ ra árum s__ ðani vóru tr__ n__ ggj hús b__ gd oman f__ ri vegin.

L__ rarin b__ r í teimum __ tstu húsunum, og hann kann nú h__ sa

øllum n__ ggju børnunum hjá s__ strini, sum misti mannin í fjør.

Hon s__ rgdi leingi, og hetta t__ ngdi hana so nógv f__ ggjarliga, at hon varð noydd at fl__ ta.

Mínst til at l__ sa hurðina og ber ikki t__ ngri b__ rðar, enn tú orkar.

Náttin var m__ rk og illf__ sin, men í l__ singini l__ tti m__ rkrið.

Teir báðir __ ngju s__ nirnir l__ ntu bátin, tí teir ætlaðu sær út at d__ rgja. Teir f__ ltu mat í

skr__ nið, tóku við sær stivlar, oljukl__ ði og úts__ nningar og lótu d__ rnar aftur eftir sær.

Eykauppgáva

Torfør orð 2 (§9)

Strika skeiva orðið:

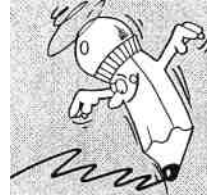
Set x: Hvat
er rætt? 1
ella 2

Orðaflokkur:

	1	2			
1.	fáa	fáða			_____
2.	firi	fyri	☐	☐	_____
3.	fyngið	fingið	☐	☐	_____
4.	stóð	stó	☐	☐	_____
5.	slóg	sló	☐	☐	_____
6.	dróg	dró	☐	☐	_____
7.	gras	græs	☐	☐	_____
8.	eftur	eftir	☐	☐	_____
9.	aftur	aftir	☐	☐	_____
10.	biða	biðja	☐	☐	_____
11.	ørvísi	øðrvísi	☐	☐	_____
12.	ørviti	øðrviti	☐	☐	_____
13.	bløra	bløðra	☐	☐	_____
14.	yvir	yvur	☐	☐	_____
15.	liðugt	ligut	☐	☐	_____
Røtt tilsamans:	_____	_____	☐	☐	

Torfør orð

3

Hesi orð ljóða eins, men hava hvørt sín týdning. Set rætta orðið í staðin fyri strikurnar:

fylt - fylgt

Mamma hevði _____ lundar til døgurða.

Hann hevði _____ væl við í skúlanum.

las - læs

Pápi sat og _____ í eini bók: „_____ hurðina, tá ið tú fert út!”

lat - læt

_____ systur tína fáa frið, _____ í mammu.

helt - helvt

Hon _____, at best var at skera súreplið í _____

og - ov

Janus _____ eg eru _____ ungir at sleppa við.

tómt - tømt

Alt tykist so _____, nú teir hava _____ hylin.

rakst - raskt

Hatta er eitt ógvuliga _____ barn.

Nógv órudd lá og _____ allastaðni

feskt - fekst

Tá _____ einki _____ kjøt nakrastaðni.

góðu - góvu

Vit _____ henni ta _____ súkkiluna.

frætt - frægt

Tað er ikki so _____, at vit hava _____ frá teimum enn.

skarpt - skart

Hungur er _____ svørð.

Eingi ráð eru til _____ og skreyt.

boði - bogi

Skansa _____ liggur uttan fyri Molan.

Mín _____ ber longri enn tín.

hált - hált

Tað er _____ á vegnum, nú kavi er.

Teir fingur eitt _____ skinn í part

Eykauppgáva

Torfør orð 4

Strika **skeiva** orðið:

Skriva rætta orðið:

1. Hann er ein **ríkur/rýkur** maður
2. Tað **ríkur/rýkur** úr hasum bálinum
3. Lambið **sígur/sýgur** ærina
4. Óli **sígur/sýgur** í berginum
5. Hann **klívur/klývur** ofta í bakkanum
6. Abbi **klívur/klývur** træið sundur
7. Teir settu fulla **kravt/kraft** á motorin
8. Hann hevur **kravt/kraft** peningin aftur
9. Rætt mær eitt **havt/haft** at binda lambið við
10. Hon hevur **havt/haft** ilt í búkinum
11. Inntøkan er ógvuliga **lág/lá** hjá summum
12. Lotið **lág/lá** av landinum
13. Nú **ferð/fer** várið at koma
14. Tey vunnu eina **ferð/fer** við Norrønu
15. Hon **stó/stóð** og hugdi aftan á teimum
16. Hann **dróg/dró** knívin úr slíðrunum
17. Tey **gróvu/gróðu** eitt stórt hol í sandin
18. Hon **hongur/heingir** klæði á snórin
19. Seiðurin **hongur/heingir** á trænum

ORÐASNIGILIN

Finn orðini og set bókstavirnar inn, so tú fært eitt orð í øllum sniglinum:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

1-3 slag 1-5 tendri 2-5 vakurleiki 5-6 á fíti

8-12 sangur 9-11 kort 11-12 sýslumerki

Eykauppgáva

Torfør orð 5

Set orðini í kassanum niðanfyri inn í staðin fyri strikurnar: (strika tey út so hvørt)

Í dag hevði mamma _____ lunda til _____, og tað dámar mær _____. Tá ið eg var _____, _____ eg meg á seingina at lesa _____. Eg _____ bara eina løtu, so orkaði eg ikki meir, tí _____ var alt _____ gott, sól og _____ himmal.

Eg _____ hurðina upp og føldi eitt _____ lot móti andlitinum

Sum tað var _____ at koma útum.

A _____ hitti eg ein _____ hærðan drong, sum bað meg koma við oman í _____ at sigla við bátum. Vit fóru tvørtur um _____, men _____ var so sítt, tí _____ var ikki sligin enn, at vit blivu _____ -vátir, _____ vit komu til ána, sum rennur út í _____.

Í ána høvdu nakrir dreingir _____ ein stóran hyl, sum tveir hálvvaksnir høvdu _____ teimum við. Teir høvdu spakar og aðra _____, so smærru dreingirnir høvdu nú _____ við bátum og _____ um øll hæv.

Ein genta var dottin úti, men ein drongur hevði _____ henni heim, so nú var _____ betri.

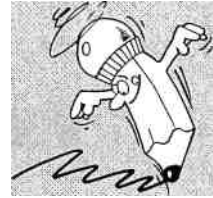
døgurða legði týskt veðrið ov útgerð dýggj liðugur fyllt væl
las bláur læt frískt svalligt vegnum bøin ferðast byrgt hýrurin
reyð fjøruna grasið bøurin fjørðin fylgt hjálpt siglt áðrenn

Hvussu mong ymisk orð finnur tú inni í hesum orðinum?

GRINDAMANNAFELAGSFORMAÐUR

Tú fanst: _____ orð

Eykauppgáva

Bøt málið

a) Rætta villurnar í tekstinum:

Skriva **rættaðu** orðini her:

Beinta sæt og hugdið niður firi seg hon	_____	3 villur
kjendi seg baði rodna og bliknað meðan	_____	3 "
hon tosaði við han	_____	1 "
tey stóði og stardi at henni og huksaðu at	_____	3 "
hon lokaði prest til sýn	_____	2 "
jú søddu tey hatta er yvaleyst hin rætti	_____	2 "
maðurin ið kann opnað himmalins dyr	_____	2 "
firi móðun og sardum	_____	3 "
eygur hansara vóru so djúb og bláð sum	_____	3 "
hevði tey sað guds dírd	_____	4 "

á) Set tekn í tekstin og rætta til stóran bókstav: (§103-116)

b) Finn øll sagnorðini og skriva

tey veikt bendu:

tey sterkt bendu:

Eykauppgáva

Samnevni

Hetta eru orð, ið hava sama ella næstan sama týdning, t. d. føgur - vøkur, trong - smøl, skjót - kvik.

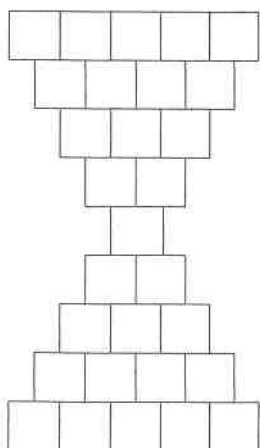
Finn samnevni til hesi orð:

vegur - _____	søga - _____
regn - _____	fíggindi - _____
føðaj - _____	glaður - _____
hita - _____	vaska - _____
vindur - _____	kroppyr - _____
andlit - _____	arbeiði - _____
arga - _____	atkvøða - _____
atlas - _____	brek - _____
fiska - _____	fevna - _____
spæla - _____	rópa - _____
tosa - _____	skelva - _____
sterkur - _____	steinur - _____
barn - _____	hestur - _____

Tímaglas

Hvørt orðið hevur somu bókstavar -1 niður til miðjuna og somu bókstavar + 1 frá miðjuni og niðureftir.

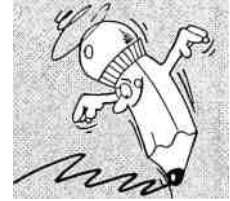
Dømi: t.d. g r í s - r í s - s í - s í l - s l í t - s t í l í

- 1) Lásið
- 2) Fíggja hús við banka- _____
- 3) Seymiamboð
- 4) Band/honk/ smøl reim. Ella: liggja (í tátíð) ??
- 5) Løkur
- 6) Fekk eyga á
- 7) Smøl gøta
- 8) Yvirlit/ skipan
- 9) Róp

Eykauppgáva

Andnevni

Hetta eru orð, sum hava øvutan týdning, t.d. vakur - ljótur, ungur - gamal, maður - kona. Finn andnevni til hesi orð:

høgur	lítill
gráta	kærleiki
samljóð	veikur
tungur	semjast
tíðliga	upp
oman	gott
væl	játta
fremst	á
frískur	alt
søtt	klókur
gleði	skjótt
myrkur	skýming
einki	omma
steggi	vátt
feitt	hart
norðan	vestfall
flóð	svangir
ryssa	tík
úr	til

ORDASNIGILIN

Finn orðini og set bókstavirnar inn, so tú fært eitt orð í øllum sniglinum:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

1-4. Avstað

2-4. Vøkstur

2-3. Klokka

4-8. Viðgera

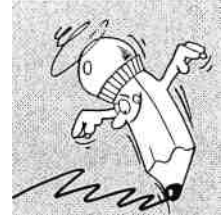
7-11. Tveita

8-11. Gentunavn

9-12. Pláss

Eykauppgáva

Orðatøk

Ger hesi orðatøk liðug: (eitt orð á hvørja striku)

Eingin kennir mein í _____ .	Fult er, áðrenn _____ .
Hoyr um annan, hygg _____ .	Gløgt er _____ .
Leys er kúgv á _____ .	Hann, ið ilt gitur, hann _____ .
Mongum brestur _____ .	Ikki er alt gull, ið _____ .
Ást fjalir _____ .	Best er at binda um _____ .
Lítill er barnsins _____ .	Altíð bagir illum _____ .
Tað er gudsbarn, ið _____ .	Tá ið músin er mett, er _____ .
_____ er bátleysur maður.	Sein kúgv fær _____ .
Ilt er at byggja borð _____ .	Ull er Føroya _____ .
Drúgt er tað, ið _____ .	Skjótt er skitið _____ .
Fátt kann feigum _____ .	Tungur er tigandi _____ .
Sjaldan verður forvitin _____ .	
Ger skálkinum gott, hann lønar tær aftur við _____ .	

Vel 3 orðatøk og greið frá, hvat tey merkja:

1.

2.

3.
